

İçindekiler

1. AMAÇ.....	2
2. KAPSAM.....	2
3. SORUMLU PERSONEL	2
4. TANIMLAR	2
5. UYGULAMA	3
5.1. Uygunluk Değerlendirme Programı	3
5.2. Başvurunun Alınması	3
5.3. Başvurunun Değerlendirilmesi	3
5.4. Başvurunun Reddi	4
5.5. Sözleşmenin Hazırlanması.....	4
5.6. Planlama.....	4
5.7. Denetimin Gerçekleştirilmesi.....	4
5.7.1. Açılış Toplantısı.....	4
5.7.2. Deneylerin Değerlendirilmesi	4
5.7.3. Raporlama.....	5
5.7.4. Kapanış Toplantısı	5
5.7.5. Uygunsuzluklar	5
5.8. Gözden Geçirme ve Belgelendirme Kararı	6
5.9. Takip Denetimleri	6
5.10. Gözetim Denetimleri.....	6
5.11. Özel Denetimler	8
5.11.1. Değişiklik denetimleri	8
5.11.2. Kısa İhbar Denetimleri	8
5.11.3. Uzaktan Denetim	8
5.12. Belgenin İptali, Geri Çekilmesi, Askıya Alınması yada Kısıtlanması.....	8
5.13. Değişikliklerin Bildirimi	9
5.13.1. Yönetmelik ve Standartlarda Meydana Gelen Değişiklikler.....	9
5.13.2. Belge Sahibi Unvan Değişikliği	9
5.13.3. Adres Değişikliği.....	10
5.13.4. Kaynak Koordinasyon Personeli/Personelleri, Vekili Değişikliği	10
5.14. Taşeron/Alt Yüklenici Kullanımı Durumu.....	10
5.15. Olağanüstü Durum ve Koşullar.....	10
5.16. Uzaktan Denetim Yöntemi.....	10
5.17. Belge İşareti Ve Belge Kullanım Kuralları.....	11
5.18. Belgenin Yanlış Kullanımı.....	11
5.19. Belgelendirmenin Verilmemesi	11
5.20. Kayıtların Saklanması	11
5.21. Bakanlığa Yapılan Bildirimler	11
6. İLGİLİ DÖKÜMANLAR / KAYITLAR / REFERANSLAR.....	12
7. REVİZYONLAR	12

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı, 305/2011/AB Yapı Malzemeleri Yönetmeliği alanında Uygunluk Değerlendirme Birimi tarafından yapılacak yapı malzemeleri ürün uygunluğu değerlendirme faaliyetleri esaslarının tanımlanmasıdır.

2. KAPSAM

Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi Ve Doğrulanması Sistem 2+ kapsamında

Yapısal metal ürünler ve yardımcı elemanlar (1/4):

-Yapısal metalik kesitler/profiller:

Sıcak haddelenmiş, soğuk şekillendirilmiş veya başka şekilde üretilmiş çeşitli şekillerdeki kesitler/profiller (T, L, H, U, Z, I, kanallar, köşebent, oluk, boru), yassı ürünler (tabaka, levha, şerit) çeşitli metal malzemelerden yapılmış, korozyona karşı astarlanarak (kaplanarak) korunmuş ya da korunmamış dökme, dövme ve çubuk demirler. (Metal yapılarda veya metal ve beton karma yapılarda kullanılmak üzere)

Yapısal metal ürünler ve yardımcı ekipmanları (2/4):

-Yapısal metalden yapılmış inşaat malzemeleri:

Makaslar, kirişler, kolonlar, merdivenler, döşeme mertekleri, taşıyıcı direkler ve palplanj (perde) gibi bitmiş metal ürünler. Belirli uygulamalar için tasarlanarak uygun büyüklüklerde kesilmiş parçalar, raylar, traversler. Bunlar astarlanarak korozyona karşı korunmuş yada korunmamış olabilir, kaynaklı yada kaynaklı olmayabilir

Yapısal metal ürünler ve yardımcı elemanlar (4/4):

-Yapısal bağlantı elemanları:

Metalik perçinler, civatalar (somun ve pullar) ve yüksek dayanımlı civatalar (yüksek dayanımlı sürtünmeli kavrama civataları), saplamalar, vidalar, demiryolu bağlantı elemanları. (Yapısal metal işlerinde kullanımlar için)

3. SORUMLU PERSONEL

Genel Müdür

Direktif Yöneticisi

Baş Denetçi

4. TANIMLAR

Yapı: Karada ve suda, kalıcı veya geçici, resmi ve özel, yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve onarımlarını içine alan sabit ve hareketli tesisleri,

Yapı malzemeleri: Bina ve diğer inşaat mühendisliği işlerini içermek üzere tüm yapı işlerinde kalıcı olarak kullanılmak amacıyla üretilen bütün malzemeleri,

Yapı işi: Hem bina hem de diğer inşaat mühendisliği işlerini içermek üzere tüm yapı işlerini,

Uygunluk Değerlendirmesi: Ürünün, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğunun belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen tüm işlemleri

Uygunluk Belgesi: Ürün belgelendirme hizmetlerinin sonucunda olumlu karar çıkması halinde firmaya verilen uygunluk dokümanı

TCS: TCS Belgelendirme

FÜK (Fabrika Üretim Kontrolü) Baş Denetçi: TCS tarafından yürütülecek uygunluk değerlendirme faaliyetleri kapsamında planlanan muayene ve/veya denetimlerde müşterinin kalite yönetim sistemini değerlendiren ve muayene ve/veya denetim sonuçlarını Direktif Yöneticisine sunan personel.

Direktif Yöneticisi: TCS tarafından yürütülecek uygunluk değerlendirme faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilecek olan muayene ve denetimleri planlayan, belgelendirme kararı öncesi muayene ve denetim sonuçlarını kontrol eden ve raporlayan personeli

Sözleşme: Bu talimat kapsamında belge verilmek üzere yeterli görülen yapı malzemelerinin üretimini gerçekleştiren kuruluş için belge kullanma hakkının şartlarını düzenleyen Yapı Malzemeleri üreticisi ile TCS arasında imzalanan anlaşmayı ifade eder.

Standart: Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunların ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirme işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması ihtiyari olan düzenlemeyi,

Üretici: Yapı malzemesini üreten, islah eden, adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi; üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçiyi; ayrıca, tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri yapı malzemesinin güvenilirliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,

Dağıtıcı: Yapı malzemesi tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri yapı malzemesinin güvenilirliğine ilişkin özelliklerini etkilemeyen gerçek veya tüzel kişiyi,

Piyasaya arz: Yapı malzemesinin, tedarik veya kullanım amacıyla, bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için

yapılan faaliyeti,

Teknik şartname: Standartlar ile Avrupa teknik onayları,

Uyumlaştırılmış standart: Avrupa Birliği Resmi Gazetesinin C serisinde yayımlanan 305/2011/AB Direktifi kapsamında uyumlaştırılmış standartlara paralel olarak hazırlanan standart numaraları, bu Yönetmeliğin uygulanmasını teminen Bakanlık tarafından Resmî Gazetede yayımlanan Türk Standartlarını,

Muayene: Tetkik yapma, uygunluk belgesi verilmesi doğrultusunda tavsiyede bulunma ve üreticinin fabrika veya başka bir yerde kalite kontrol çalışmalarını, malzeme seçimini ve değerlendirmesini denetleme gibi belirli fonksiyonları belli bir kriter çerçevesinde yerine getirebilme işlerini,

Deney: Verilen bir ürün, proses veya hizmetin belirlenmiş bir prosedüre göre bir veya birden fazla karakteristiğinin tayin edilmesi amacıyla yapılan teknik çalışmayı,

FÜK: Fabrika Üretim Kontrolü

Performansın değişmezliğinin değerlendirilmesi ve doğrulanması sistemleri: 305/2011/AB Yapı malzemeleri yönetmeliği V. Ekinde belirtilen ürün performansının değişmezliğinin değerlendirilmesi ve doğrulanması sistemlerini

Ürün Belgelendirme Sistemi: Üçüncü taraf tarafından gerçekleştirilen ürün uygunluğunu değerlendirme kuralları, prosedürleri ve yönetimi (Referans ISO IEC 17067)

Ürün Belgelendirme Programı: Belirlenmiş olan aynı gerekliliklerle, prosedürlerle ve kurallarla ilişkili ürünlerin belgelendirme sistemi Bkz: (Referans ISO IEC 17067)

Komisyon: Avrupa Komisyonunu,

Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İfade eder.

Olağanüstü olay veya koşullar: Genellikle mücbir sebep veya doğal afet olarak adlandırılan ve organizasyonun kontrolünün dışında olan bir durumdur. Örneğin; savaş, grev, isyan, siyasi istikrarsızlık, jeopolitik gerginlik, terörizm, suç, salgın (epidemik veya pandemik), sel, deprem, kötü niyetli bilgisayar korsanlığı, diğer doğal veya insan eliyle gerçekleşen felaketlerdir.

Uzaktan Denetim: Elektronik vasıtalar ile üretici/dağıtıcı firmanın sanal veya fiziki sahalarının denetlenmesi (web tabanlı seminer, web ortamındaki toplantılar, telekonferanslar, çevrim içi ses ve görüntü hizmetleri, kuruluşun veri işleme faaliyetine, yönetim sistemine ve veri tabanına uzaktan erişim).

5. UYGULAMA

5.1. Uygunluk Değerlendirme Programı

305/2011/EU Yapı Malzemeleri Yönetmeliği EK V Madde 1.3' e uygun olacak şekilde belgelendirme programı ISO/IEC 17067 Tablo 1 baz alınarak aşağıdaki şekilde oluşturulmuştur.

Ürün Belgelendirme Sistemi Elemanları	Ürün Belgelendirme Sistemi
I Seçim (Belgelendirmeye esas teşkil edecek zorunlu dokümanların belirlenmesi)	X
II Hizmetlerin değerlendirilmesi	X
III Gözden geçirme (değerlendirme)	X
IV Belgelendirme Kararı (Belgelendirmenin verilmesi, genişletilmesi, sürdürülmesi, askıya alınması, geri çekilmesi.)	X
V Lisans verme	
a- Uygunluk belgesinin yayınlanması	X
b- Sertifika ve TCS markasının kullanım hakkının verilmesi	X
c- Ürün grubu için uygunluk belgesinin verilmesi	-
d- Sertifika ve TCS markasının kullanım hakkının devamı gözetimlerin yapılmasına bağlıdır.	X
VI Gözetim	
a- Piyasadan alınan numunelerin test yada muayene edilmesi	-
b- Fabrikadan alınan numunelerin test yada muayene edilmesi	-
c- Üretimin, hizmetin teslim edilmesinin veya operasyonların değerlendirilmesi	X
d- Yönetim sisteminin denetimi	X

5.2. Başvurunun Alınması

Teknik Yönetici tarafından **FRM.U.095 Yapı Malzemeleri Yönetmeliği Uygunluk Değerlendirme Başvuru Formu** ile alınır.

5.3. Başvurunun Değerlendirilmesi

Başvurular, **FRM.U.86 Uygunluk Değerlendirme Başvuru Değerlendirme Ve Planlama Formu** ile değerlendirilir.

Başvuru sahibinden gelen bilgiler, talep kapsamı, finansal risk, hizmet verilecek yerin uygunluğu vb. değerlendirilerek kayıt

altına alınır. Başvurudaki eksik bilgilerin, eksik başvuru dokümanlarının tamamlanmasını veya tekliflendirme için ürünün gerekli olan teknik bilgilerini göndermesini müşteriden talep eder. Talep edilen dokümanlar tamamlanana kadar başvuru sürecine ara verilir.

5.4. Başvurunun Reddi

TCS Belgelendirme (TCS), başvuru sahibi kuruluşun yasa dışı faaliyetlerin içerisinde olması, belgelendirme/ürün şartları ile ilgili tekrarlanan uygunsuzluklara sahip bir geçmişi bulunması veya müşteri ile ilgili benzer durumlar gibi esasa yönelik veya kanıtlanmış sebepler olması durumunda başvuruyu veya belgelendirme sözleşmesinin devamını reddeder. Bu durum başvuru sahibine yazılı olarak (taahhütlü mektup veya eşdeğer usullerle) bildirilir.

5.5. Sözleşmenin Hazırlanması

Değerlendirme sonucu olumlu olduğu takdirde başvuru sahibinden gelen bilgiler esas alınarak Teknik Yönetici/Satış-Pazarlama Sorumlusu tarafından **SOZ.U.001 Uygunluk Değerlendirme Belgelendirme Sözleşmesi** hazırlanır, müşteriye sunulur. Teknik Yönetici tarafından tetkik adam/gün sayısı **TLM.U.007 Uygunluk Değerlendirme Denetim Süresi Belirleme ve Fiyatlandırma Talimatına** göre belirlenir.

5.6. Planlama

TCS kapsamında yer alan yapı malzemelerinde denetim, TS EN ISO/IEC 17065 standardına uygun ve 305/2011/AB Yapı Malzemeleri Yönetmeliği temel esasları ve uyumlaştırılmış standartlara göre yapılır. Fabrika Üretim Kontrol Denetimin yapılması kararı alınan firmalar için Baş denetçinin belirlenmesi ve denetim planlaması Direktif Yöneticisi tarafından yapılır. Uygunluk değerlendirme başvurusunun dağıtıcıdan gelmesi durumunda dahi üretim yerinde saha denetimi bu prosedür de tarif edilen kurallara göre gerçekleştirilir.

Fabrika Üretim Kontrol denetimi yapılabilir kararını aldığı anda, Direktif Yöneticisi denetim süresini belirleyerek, **LST.M.017 17065 Personel Listesinden** uygun personeli atayarak denetim ekibini belirler ve **FRM.U.126 Baş Denetçi/Direktif Yöneticisi Atama Formu** ile Baş Denetçi ve müşteriye iletir. Eğer Baş Denetçi formu imzalamaz ve tarafsızlığı etkileyecek bir durum olduğunu beyan ederse, Direktif Yöneticisi, Baş Denetçi değiştirir ve tekrar imza beklenir. Eğer Müşteri, Baş Denetçi konusunda itirazda bulunursa, itiraz Direktif Yöneticisine bildirilir. Direktif Yöneticisi itirazı inceler. İtiraz uygun bulunur ise Baş Denetçi değiştirilir. İtiraz uygun bulunmaz ise, gerekçeleri ile beraber açıklayıcı bir şekilde Direktif Yöneticisi tarafından resmi bir yazı ile müşteri bilgilendirilir. **FRM.U.082 Uygunluk Değerlendirme Denetim Planı** ile denetim sürecinde yer alacak olan Direktif Yöneticisi ve Baş Denetçi müşteriye bildirilir.

Denetim Planının ve ekibinin onaylanmasının ardından belirlenen tarihte firmada ilgili ürün belgelendirme talimatına uygun olarak Fabrika Üretim Kontrol denetimi gerçekleştirilir.

5.7. Denetimin Gerçekleştirilmesi

Denetimler 2 aşamalı olarak gerçekleştirilir. İlk aşamada dokümantasyon incelenir. İkinci aşamada saha denetimi gerçekleştirilir

5.7.1. Açılış Toplantısı

Saha Denetimine firma yetkilileri ve denetim ekibinin katıldığı açılış toplantısı ile başlanır. Açılış toplantısında denetimin amacı, kapsamı, kullanılacak metod ve prosedürler ile denetim planı ve FRM_U_085 açılış kapanış toplantı tutanağında belirtilen konular görüşülür.

Denetimin gerçekleştirilmesi; kuruluş kalite sisteminin, ürünün ve teknik dokümantasyonun 305/2011/AB Yapı Malzemeleri Yönetmeliği temel esasları, uyumlaştırılmış standartlara göre kabul edilebilir bir şekilde uygulanıp uygulanmadığının teyidi için karşılıklı görüşmeler, dokümanların ve kayıtların örnekleme metoduyla incelenmesi, ilgili bölümlerde çalışmaların ve şartların standart ve yönetmelik rehberliğinde gözlemlenmesi suretiyle yapılır. Denetim esnasında ilgili standardın soru listesi (TS EN 10025-1, TS EN 10210-1, TS EN 10219-1, TS EN 15088, TS EN 10340, TS EN 15048-1, TS EN 10343, TS EN 10088-4, TS EN 10088-5, TS EN 1090-1+A1, TS EN 14399-1) doldurulur

ISO 9001'e uygun bir FÜK sistemi olan ve ilgili uyumlaştırılmış standartın gereklerini sağlayan imalatçıların Direktifin FÜK gereklerini yerine getirmiş olduğu kabul edilse dahi FÜK denetimi gerçekleştirilip raporlanır.

Bulunan uygunsuzlukların giderilmesinin ardından, FRM_U_145 nolu Denetim Raporu Muayene Personeli Tarafından hazırlanır. ve Teknik Yönetici tarafından incelenen dokümanlar gerekliliklere uygun bulunduğu anda imzalanır.

5.7.2. Deneylerin Değerlendirilmesi

Fabrika İmalat Kontrol denetimini gerçekleştiren denetim ekibi, imalatçının belgelendirmeye tabii olan ve fabrika imalat kontrol sistemine bir girdi sağlayan ürün tip testlerini değerlendirir. Değerlendirme; test sonuçlarının incelenmesi, proses kontrol çıktıları ile uyum içerisinde olması, ölçüm ve/veya testin gerçekleştirildiği cihaz ve ekipmanların düzenli kalibrasyonları, test metodunun doğruluğu ve personelin testleri gerçekleştirme yeterliliğinin incelenmesi şeklinde gerçekleştirilir.

Başlangıç tip testlerinin değerlendirilmesi 305/2011/AB Yapı Malzemeleri Yönetmeliği Madde 8 f) bendi gereğince en az 1 temel karakteristiğinin performansının belirlenmesi çerçevesinde incelenir. Testlerin dış kaynaklı laboratuvarlarda gerçekleştirilmesi

durumunda başlangıç tip testleri değerlendirme ve kabulü aşağıdaki şartlara bağlı olarak gerçekleştirilir.

- 1-Tip testlerinin gerçekleştirildiği laboratuvarın ilgili metotta ISO/IEC 17025 standardına göre akredite edilmiş olması,
- 2- Dış kaynaklı laboratuvar ISO/IEC 17025 standardına göre akredite edilmemiş bir laboratuvar ise:

I. RESMÎ bir kurumun laboratuvarı (T.C. Bakanlıklarına bağlı laboratuvarlar, Kosgeb Laboratuvarları, Türk Standartları Enstitüsü Laboratuvarları, Devlet Su İşleri Kurumu Laboratuvarları, Karayolları Genel Müdürlüğü Laboratuvarları vb.) olması halinde sunulan tip test raporları (bir şüphe durumunun oluşmaması) koşuluyla,

II. TCS tarafından, hali hazırda Fabrika Üretim Kontrol sistemi değerlendirilmesi kapsamında,

- 1 -) Ölçüm ve/veya test cihazlarının kalibrasyonlarını,
- 2 -) Test metodunun doğruluğunu,
- 3 -) Ölçümü ve/veya testi gerçekleştiren personelin yeterliliğini,

Temel alarak değerlendirilen bir üretici laboratuvarında gerçekleştirilmesi koşuluyla,

III. Fabrika Üretim Kontrol Sistemi değerlendirilmekte olan kuruluşun, taşeron laboratuvarı,

- 1 -) Ölçüm ve/veya test cihazlarının kalibrasyonlarını,
- 2 -) Test metodunun doğruluğunu,
- 3 -) Ölçümü ve/veya testi gerçekleştiren personelin yeterliliğini,

Temel alarak gerçekleştirmiş olduğu değerlendirme sonuçlarını ve kanıtlarını sunabilmesi, yukarıdaki şartların sağlanması ve kanıtlarının sunulabilmesi durumunda test raporları kabul edilir.

5.7.3. Raporlama

Denetim sonunda TS EN 1090-1+A1 standardı için FRM_U_125 1090-1+A1 Standardına Göre Fabrika Üretim Kontrol Denetim Raporu ve TS EN 10025-1, TS EN 10210-1, TS EN 10219-1, TS EN 15088, TS EN 10340, TS EN 15048-1, TS EN 10343, TS EN 10088-4, TS EN 10088-5, TS EN 1090-1+A1, TS EN 14399-1 standartları için FRM_U_127 Fabrika Üretim Kontrol Denetim Raporu hazırlanır .

Denetim ekibi kendi arasında yaptığı toplantıda denetim bulgularını gözden geçirerek firma doküman ve uygulamalarının standart şartlarından sapmaları var ise sınıflandırarak, **FRM.U.098 Saha Denetimi Kalite Modülleri Uygunluk Raporu** ile kayıt altına alır. Denetim ekibi, uygunlukları Majör (Büyük) ve Minör (Küçük) olmak üzere iki sınıfta değerlendirebilir:

- Majör (Büyük) Uygunluk; Sistemin genelinin sürekli uygulanmasını etkileyebilecek ve/veya müşteriye sunulan hizmet ya da ürünün istenilen şartlarda karşılanmasını olumsuz etkileyen Standard ya da yönetmelik şartlarından herhangi birinin veya alt başlıklarının yeterli olarak tanımlanmaması ve/veya sistematik olarak uygulanmaması durumudur.
- Minör (Küçük) Uygunluk; Yönetmelik ve standard şartlarından ve/veya firma dokümantasyon şartlarından, sistemin genelini etkilemeyen ve sistematik olmayan sapmalardır.
- Gözlem; Denetim sırasında görülen ve objektif delillerle kanıtlanabilen durumdur. Önlem alınmaması durumunda, uygunluğa dönüşebilecek tespitlerde bu tanımlamanın içerisinde yer alır ve gözlemler denetim raporunda belirtilir.

5.7.4. Kapanış Toplantısı

Baş denetçi, firma yönetim temsilcisi, üst yönetimi ve ilgili bölüm sorumlularının katılımıyla kapanış toplantısı düzenler. Kapanış toplantısında denetimin olumlu ve olumsuz sonuçları, varsa uygunluklar ve takip denetimi ile ilgili açıklama ve **FRM.U.085 Uygunluk Değerlendirme Açılış Kapanış Toplantı Tutanağında** belirtilen konular görüşülür.

Denetim ekibinin hazırladığı rapor ve tavsiye kararı son karar olmayıp belgelendirme komitesi için görüş niteliğinde olduğu Baş denetçi tarafından bildirilir.

5.7.5. Uygunluklar

Denetimde tespit edilen uygunluklara yönelik olarak firmanın gerçekleştireceği düzeltici faaliyet planlarını firma 30 gün içinde **FRM.U.098 Saha Denetimi Kalite Modülleri Uygunluk Raporu** ile TCS' e bildirmekle yükümlüdür. Ekip lideri uygunluğun kök nedeninin doğru olarak belirlenmiş olduğunu, formda belirtilen faaliyetin, uygunluğu gidermeye ve tekrarını engellemeye yeterli olduğunu ve verilen sürelerle uyduğunu kontrol ederek, doğrular ve onaylar. Firma eğer uygunluğun kapatılmasına yönelik faaliyet planını değil, faaliyeti gerçekleştirip kanıtları ile birlikte iletir ise, baş denetçi uygunluğun kök nedeninin doğru olarak belirlenmiş olduğunu, formda belirtilen faaliyetin, uygunluğu gidermeye ve tekrarını engellemeye yeterli olduğunu ve verilen sürelerle uyduğunu kontrol ederek, doğrular ve onaylar.

Ancak firma tarafından, düzeltici faaliyet planında veya düzeltici faaliyette, uygunluğunun tekrarının önlenmesi için yeterli olmadığından anlaşılması durumunda ekip lideri tarafından **FRM.U.098 Saha Denetimi Kalite Modülleri Uygunluk Raporu** yeniden gözden geçirilmek üzere, gerekçesi belirtilerek onaylanmadan firmaya iade edilir.

Uygunlukların kapatılmasına yönelik düzeltme ve düzeltici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için izin verilen azami süre uygunluğun büyüklüğüne bakılmaksızın, uygunluğun yazıldığı tarihten itibaren en fazla 90 gündür. Belirlenen sürede uygunlukları gideremeyen firmaların başvurusu geçersiz sayılır, durum firmaya yazılı olarak bildirilir. Uygunlukların takibi gerçekleştirilir.

Denetim ekibi kararını uygunluk formu ile kayıt altına alır ve denetim evraklarını belgelendirme kararı için belgelendirme komitesine sunulmak üzere TCS' e iletir. Belgelendirme komitesinin incelemesi sonucu denetim ekibinin kararı uygun görülür ise belgelendirme yapılabilir.

Majör uygunluklar ile ilgili takip denetimi gereklidir. Fakat denetim ekibi tarafından verilebilecek karara göre uygunluk majör bile olsa takip denetimi gerekliliği bazı durumlarda (doküman ile düzeltmesi yapılabilecek uygunluklar olması) kaldırılabilir. Minör

uygunsuzluklarla ilgili denetim ekibi tarafından takip denetimi gerekli görülmemişse gerçekleştirilen düzeltici faaliyet kanıtları firma tarafından belirtilen sürede iletilir

Müşteriden gelen tüm kayıtlar onaylı şekilde kabul edilecektir. Yetkili kişiye ya da firmaya ait imza/kaşe, elektronik imza ya da benzer şekilde onaylanmamış olan kayıtlar kabul edilmeyecektir.

Müşteri belgelendirmeye konu olan alanda ürettiği ürünler ile ilgili şikayetlerin kaydını tutmak, şikayete konu olan ürünler ile ilgili tespit edilen kusurlar var ise uygun tedbirleri almak ve alınan tedbirler ile dokümanete etmekle yükümlüdür. Baş Denetçi, denetim raporunda-kontrol listesinde bu durum ile ilgili bulgularını belirtir.

Uygunsuzlukların giderilip giderilmediğinin takibi Baş Denetçi sorumluluğundadır.

5.8. Gözden Geçirme ve Belgelendirme Kararı

Denetim dokümanları Direktif Yöneticisi tarafından başvuru kapsamında belirtilen standart ve akreditasyon gereklilikleri açısından, belgelendirme sürecinde elde edilen bilgiler doğrultusunda incelenir. İnceleme sonunda **FRM.U.153 Belge Karar Formunu** doldurulur. İncelenen kayıtlarda eksiklik veya uygunsuzluk tespit edildiğinde, belgelendirme kararı alınmaz.

Tespit edilen eksiklik veya uygunsuzluk, belgelendirme personelinin bir kusurundan kaynaklanıyorsa (yazım hataları, raporlama ile ilgili hatalar vb.), eksiklik ve uygunsuzlukların belgelendirme personeli tarafından düzeltilmesinin ardından değerlendirme tekrar yürürlüğe alınır.

Eksiklik ve uygunsuzluklar, kağıt üzerinde tamamlanması mümkün olmayan, belgelendirmenin etkinliği ve doğruluğunu şüpheye düşürebilecek mahiyette ise; durum müşteriye yazılı olarak bildirilerek belgelendirmenin tamamı ya da bir kısmının tekrarlanması kararı alınabilir ve/veya belgelendirme yapılmaz.

5.9. Takip Denetimleri

Firma belgesinin askıya alınması halinde, belgelendirme, gözetim, değişiklik ve olağandışı denetimler esnasında ortaya çıkan majör uygunsuzlukların ve yerinde inceleme yapılması gereken minör uygunsuzlukların giderilmiş, bunlara ilişkin düzeltici faaliyetlerin etkin bir şekilde uygulanmakta olduğunun belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilir.

Fabrika Üretim Kontrol denetimi sonrasında takip denetimi gerçekleştiriliyorsa denetim, tam denetim olarak gerçekleştirilebilir. Takip denetimleri, aksini gerektiren bir durum olmaması halinde (hastalık, ölüm, tarafsızlığı etkileyebilecek şartlar vb.) asıl denetimi gerçekleştiren denetim ekibi tarafından gerçekleştirilir.

Takip denetim faaliyeti **FRM.U.098 Saha Denetimi Kalite Modülleri Uygunsuzluk Raporu** belirlenen düzeltmelerin yapılmasının ardından firma ile ortak planlanan bir tarihte yapılır. Fabrika Üretim Kontrol denetiminden sonra takip denetimi için firmaya verilen sürede firma hazırlıklarını tamamlayamaz ve/veya takip denetimi sırasında uygunsuzlukları giderdiğini kanıtlayamaz ise firmanın başvurusu iptal edilir. Belge geçerlilik süresinin dolmasına 30 günden daha kısa süre kala gerçekleştirilen denetimlerde uygunsuzluk kapatma süresi belge geçerlilik süresinin en az 7 gün öncesine kadar verilir. Bu süre komitenin toplanması ve incelemelerini tamamlayabilmesi için gereklidir. Bu süre içerisinde kapatılmayan uygunsuzluk kalmışsa firmanın başvurusu iptal edilir. Uygunsuzlukların Baş Denetçi tarafından doğrulanması sonrası denetim dosyası Direktif Yöneticisine gönderilerek sertifika işlemleri gerçekleştirilir.

5.10. Gözetim Denetimleri

CPR standartları için gözetim periyodu:

Belgelendirilmesi yapılmış bir Fabrika Üretim Kontrolü sisteminin uygunluğunun devamını kontrol etmek amacıyla 3 yıllık belge geçerlilik sürecinde ilgili standarda uygun olarak 2 defa TCS tarafından rastgele deney ve muayenelerle birlikte Fabrika Üretim Kontrolü sisteminin değerlendirilmesi gerçekleştirilecektir. 1. Periyodik denetim belgenin verildiği tarihten sonra 9-15 ay içinde, 2. periyodik denetim 21-27 ay içinde gerçekleştirilir.

Periyodik denetim faaliyetinde TCS tarafından ilgili belgelendirmeye uygulanabilen şartlara uygun olarak yapılabilmesine imkan sağlayan prosedür ve dokümanlar kullanılacak ve periyodik denetim faaliyeti dokümanete edilecektir.

EN 1090-1 için gözetim periyodu:

Gözetim denetimleri kontroller arası ve ilk gözetim sonrasındaki aralıklar EN 1090-1 standardında tanımlanmıştır. İlk gözetim, belgelendirme denetiminden bir yıl sonra yapılır. Eğer önemli bir düzeltici faaliyet gerekmiyorsa ilk gözetimden sonraki aralıklar Tablo 1 deki gibi olacaktır:

- Yeni eklenen veya değişiklik yapılan ana tesisler
- Sorumlu kaynak koordinatörünün değişmesi
- Yeni kaynak prosesleri, ana metalin türü ve ilişkili kaynak prosedürü yeterlilik kaydı (WPQR)
- Yeni temel ekipmanlar

Tablo 1 — Rutin Gözetim Aralıkları

Examination Class	Gözetim Aralıkları
EXC1 and EXC2	1- 2 - 3 - 3 yıl
EXC3 and EXC4	1 - 1 - 2 - 3 - 3 yıl

Gözetim denetiminde son 1 yıl içinde piyasaya sürülen ürün listesi içinden seçilen örnek bir proje dosyasında ilgili standardın Ek ZA bölümünde yer alan tüm gereklilikleri kontrol edilir.

Periyodik denetim aşağıda sıralanan konuları içermelidir.

- Prosedür, talimat gibi dokümanlarının gözden geçirilmesi,
- Önceki denetimlerde tespit edilen uygunsuzlukların kontrol edilmesi,
- Düzeltici ve tekrarını önleyici faaliyetler,
- İmalat prosesinde değişiklik yapılan bölümlerin kontrol edilmesi,
- Ürün Belgesi işaret ya da logosunun kullanımı,
- Standardın belirlenen maddelerinin kontrolü.

Periyodik denetim programında yer almayan, ürün prosesinin ve standardın diğer maddeleri Fabrika Üretim Kontrolü Uygunluk Belgesi geçerlilik süresi zarfında periyodik denetimlerde mutlaka en az bir kez olmak üzere denetlenir.

TCS, başvuru sahibinden, TS EN ISO/IEC 17065 standardına göre ürüne, Fabrika Üretim Kontrolü sistemine yönelik değişikliklerden herhangi birinin yapılması istendiğinde bu durumdan kendisini haberdar etmesini ister.

TCS, bildirilen bu değişikliklerin daha başka araştırmaları gerektirip gerektirmediğini tayin edecek ve böyle bir araştırma gerekli olduğunda bu değişikliklerin sonucunda elde edilen ürünlerin piyasaya sürülmesine TCS tarafından üreticiye uygun bilgisi verilmeye kadar izin verilmez. Kuruluş değişikliklerle ilgili TCS'ye bilgi vermez ve denetim sırasında tespit edilir ise, uygunsuzluk açılarak takibi yapılır.

Gözetim denetimleri ile ilgili Direktif Yöneticisi, teknik personel veya planlama sorumlusu gözetim periyodunu referans olarak belge geçerlilik süresi dolmadan en az 15 gün önce gözetim denetimiyle ilgili irtibata geçer.

Direktif Yöneticisi denetim süresi belirleme kurallarına uygun olarak denetim sürelerini ve uygun denetim ekibini belirler ve **FRM.U.017 Denetim Ekibi Görevlendirme Formu** ile Direktif Yöneticisine ve denetim ekibine iletir. Denetimin gerçekleştirilmesi, raporlanması ve uygunsuzlukların kapatılması ve takibi belgelendirme denetiminde olduğu gibi gerçekleştirilir.

Bir önceki denetimde tespit edilmiş ve yerinde doğrulama yapılmadan kapatılmış uygunsuzlukların yerinde doğrulaması, CE işareti, marka ve sertifika kullanımının kontrolü, gözetim denetimi sırasında gerçekleştirilir. Yerinde doğrulama sonucu önceki denetimden kalan (kapatılmamış) uygunsuzluk bulunursa denetim ekibi tarafından **FRM.U.098 Saha Denetimi Kalite Modülleri Uygunsuzluk Raporunda** majör uygunsuzluk olarak değerlendirilir ve firma uygunsuzlukla ilgili takip denetimine bırakılır.

Belgenin sürdürülmesi ile ilgili son karar belgelendirme denetiminde olduğu gibi yine Direktif Yöneticisine aittir. Uygunsuzlukların belirtilen tarihlerden önce kapatılmaması durumunda firmanın belgesi askıya alınır. Firmaya durum yazı ile bildirilir. Baş denetçinin onayı ile denetim ekibi, minor uygunsuzlukların kapatıldığının doğrulanmasını bir sonraki gözetim denetimine bırakabilir. Denetim raporunda düzeltici faaliyetlerin bir sonraki gözetimde görüleceği belirtilir. Bu durumda firma düzeltici faaliyet planını denetim ekibine gönderir.

Tüm uygunsuzlukları belirtilen tarihlerden önce kapatan firmaların belgelerinin geçerliliklerinin devamına Direktif Yöneticisi tarafından karar verilir.

Denetim sonunda **FRM.U.127 Fabrika Üretim Kontrol Denetim Raporu** hazırlanır.

Gözetim denetimlerinde uygunsuzluk tespit edilirse ve baş denetçi minör uygunsuzlukların bir sonraki denetimde doğrulanmasına karar vermediyse, uygunsuzlukların (major, minör ayrımı yapılmaksızın) düzeltici faaliyet planlarını firma 30 gün içinde **FRM.U.098 Saha Denetimi Kalite Modülleri Uygunsuzluk Raporu** ile TCS'ye bildirmekle yükümlüdür. Ekip lideri uygunsuzluğun kök nedeninin doğru olarak belirlenmiş olduğunu, formda belirtilen faaliyetin, uygunsuzluğu gidermeye ve tekrarını engellemeye yeterli olduğunu ve verilen sürelerle uyduğunu kontrol ederek, doğrular ve onaylar. Ancak firma tarafından tarif edilen faaliyetin uygunsuzluğun tekrarının önlenmesi için yeterli olmadığına anlaşılması durumunda ekip lideri tarafından **FRM.U.098 Saha Denetimi Kalite Modülleri Uygunsuzluk Raporu** yeniden gözden geçirilmek üzere, gerekçesi belirtilerek onaylanmadan firmaya iade edilir.

Uygunsuzlukların kapatılmasına yönelik düzeltme ve düzeltici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için izin verilen azami süre uygunsuzluğun büyüklüğüne bakılmaksızın, uygunsuzluğun yazıldığı tarihten itibaren en fazla 90 gündür. Uygunsuzlukların takibi gerçekleştirilir. Belge geçerlilik süresinin dolmasına 90 günden daha kısa süre kala gerçekleştirilen denetimlerde uygunsuzluk kapatma süresi belge geçerlilik süresinin en az 7 gün öncesine kadar verilir. Bu süre Teknik Yöneticinin

incelemelerini tamamlayabilmesi için gereklidir.

5.11. Özel Denetimler

5.11.1. Değişiklik denetimleri

Firma Unvanının Değişmesi, Firma Ürün Kapsamının değişmesi, Firma Adresi ve Şubelerinin Değişmesi gibi değişikliklerin kontrolü amacıyla gerçekleştirilebilen denetimlerdir.

Değişiklik talepleri firmalardan yazılı alınır, Direktif Yöneticisi tarafından doküman incelemesi ya da saha denetimi yapıp yapılmayacağı kararı verilir ve form üzerine not edilir. Saha denetiminin gerekli olup olmadığı, talep edilen yeni kapsam ile sahibi olunan kapsamın içeriğine bağlı olarak Direktif Yöneticisi tarafından belirlenir. Talep edilen kapsama göre saha koşullarının denetlenmesi gerekli görülür ise saha denetimi yapılması kararı alınır. Kapsam değişikliği ve adres değişiklik denetimlerinde doküman incelemesinin yanında, kapsama ve üretim yerine bağlı olarak gereken sürede saha denetimi gerçekleştirilir ve ilgili denetim raporu ile kayıt altına alınır.

Direktif Yöneticisi tarafından dokümanlar ve denetim raporu uygun görüldüğü takdirde değişiklik yapılarak not edilir. Yeni belge düzenlenerek firmaya teslim edilir. Belgelendirme değişikliği uygun görülmemişse firmaya yazı ile bildirilir. Belge değişikliklerinde firmanın mevcut belge geçerlilik süresi değişmez.

5.11.2. Kısa İhbar Denetimleri

Firmaya yönelik objektif deliller içeren şikâyetler söz konusu olduğunda, Bakanlık tarafından gerçekleştirilen Piyasa Gözetim ve denetimlerinde uygunsuzluk tespit edildiği durumda, Direktif Yöneticisi programda olmadığı halde firmayla iletişime geçerek olağandışı bir denetim gerçekleştirme kararı alabilir. Bu tür denetimlerde firmanın mevcut durumu değiştirmesine imkân vermeyecek bir süre önce (en fazla 1 gün önce) firmaya haber verilir ve denetim gerçekleştirilir.

Denetimlerde;

- Şikâyet konusu
- Önceki gözetim ziyaretlerinin sonuçları,
- Düzeltici önlemleri izleme ihtiyacı,
- Uygun yerlerde, sistemin onaylanmasıyla ilgili özel koşullar,
- İmalat sürecinin, ölçütlerin veya tekniklerinin organizasyonunda önemli değişiklikler incelenir.

Denetimi gerçekleştirecek denetim ekibi atanırken Direktif Yöneticisi bir önceki denetim ekibinden farklı ve şikâyet konusunu yorumlayabilecek yeterlilikte bir denetim ekibini görevlendirir. Şikâyet konusu bir önceki denetim ekibi ile ilgili ise farklı bir ekip görevlendirilir.

Firmanın denetimi kabul etmemesi halinde belgesi Direktif Yöneticisinin onayı ile askıya alınır ve durum firmaya yazı ile bildirilir. TCS, bu kararı alabileceğini firmaya hizmet öncesi imzalanan sözleşmede belirtmiştir.

Belgenin askıya alındığı durumlarda, konu ilgili bakanlık ve piyasa gözetimi ve denetimi yapan yetkili kuruluşa ve ilgili teknik düzenlemede öngörülmesi halinde Avrupa Birliği üyesi ülkelerin yetkili organlarına iletilir. Talep edilmesi halinde değerlendirme prosedürleri ile ilgili bilgileri komisyona sunulur.

5.11.3. Uzaktan Denetim

Olağanüstü olay ve koşullardan kaynaklı olarak TCS yerinde denetimin uygulanabilir olmadığına karar verirse, yerinde denetim ile aynı amaca ulaşmak için uzaktan denetim tekniğini kullanabilir.

Uzaktan denetim tekniklerinin uygulanabilme seviyesi; kuruluşun yapısına, TCS ile işbirliğinin seviyesine, kuruluş faaliyetlerinin riskine, belgelendirme tecrübesine, şikâyet ve itiraz durumlarına, eğer daha önce belgelendirilmiş ise ilk belgelendirme ve gözetim çıktılarına göre belirlenebilmektedir.

Uzaktan denetimler ilk belgelendirme denetiminde uygulanamaz. Ancak gerekli görüldüğünde ilk belgelendirme denetiminin bir parçası olarak kullanılabilir. Olağanüstü olay ve koşulların sona ermesi akabinde saha denetimleri gerçekleştirilir. Olağanüstü olay ve koşulların devam etmesi durumunda belgelendirme süreci durumun sona ermesine kadar devam ettirilir.

Açılış toplantısı ve kapanış toplantısı dahil olmak üzere denetim ekibinin, yönetim temsilcisi/fabrika üretim kontrol sorumlusunun uzaktan bağlantıya erişebilir olması gerekmektedir. Denetim ekibi ihtiyaç duyduğunda denetlenen tarafın erişimini devre dışı bırakarak ara toplantıları gerçekleştirilebilir. Her bir denetim ekibi üyesi ve denetlenen taraf yetkilileri denetime ait kayıtları elektronik ortamda paylaşır. Denetimden önce deneme amaçlı bağlantı yapılarak, denetlenen tarafın ve denetim ekibinin bağlantı şartlarının uygunluğu taraflarca teyit edilmelidir. Denetim öncesinde, sırasında ve sonrasında denetlenen taraf, denetim ekibinin denetimde incelemesi gereken dokümanları ve kayıtları elektronik ortamda iletir. Bu dokümanlar ve kayıtlar TCS serverında elektronik olarak 10 yıl süre ile saklanacaktır. Denetimin raporlanması, bulgular ve uygulamalar 5.2 ve 5.4 maddelerine göre yürütülüp tamamlanacaktır.

Uzaktan denetimin uygulanması sürecinde denetlenen taraf, bu denetim tekniğine has süreçleri sürdüremez veya denetim ekibi uzaktan denetimi yeterince gerçekleştiremez ise TCS'in kararına bağlı olarak uzaktan denetim tekrarlanabilir, eksik kalan kısımlar için yeni bir uzaktan denetim yapılabilir veya yerinde denetim gerçekleştirilebilir.

5.12. Belgenin İptali, Geri Çekilmesi, Askıya Alınması yada Kısıtlanması

Bir belge aşağıdaki şartlarda iptal edilebilir, geri çekilebilir, askıya alınabilir veya kısıtlanabilir:

- Belge bilerek yanıltıcı veya uygunsuz reklâmlarla suistimal edilmişse.
- Kanuni hükümlere veya resmi gereksinimlere artık uymuyorsa.
- Belgelendirmeye konu olan kalite yönetim sistemi artık ilk değerlendirme kriterleri (standart vb) kapsamında değilse
- Yazılı bir istek üzerine 2 ay içinde gözetim denetimi veya kalite yönetim sisteminin
- uygunluğunun gözden geçirilmesi gerçekleştirilemiyorsa veya tarafların üzerinde anlaşıldığı zaman içerisinde sapmalar ilgili düzeltici faaliyetlerle düzeltilmemişse.
- İkazlara rağmen müşteri muayene ve belgelendirme kuruluşunun isteklerini karşılamıyorsa.
- Sözleşme bedeli ödenmemişse.
- Belge sahibi sözleşme şartlarındaki bir düzeltmeye, yürürlüğe girişinden itibaren 1 ay içinde yazılı olarak itiraz ederse.
- Belge sahibi ile ilgili iflas işlemleri başlamışsa veya yetersiz kaynaklardan dolayı kendisi hakkındaki işlemler durdurulmuşsa.
- Belge sahibi ticaretten çekilmişse
- Belgenin verilmesine esas teşkil eden idari/standart gereksinimler veya teknik kurallar değişmişse ve belge sahibi yeni testler yaptırarak ürünün yeni gereksinimleri/kuralları karşıladığını ispat edememişse.
- Denetimler esnasında uygunsuzluk tespit edilmiş ve bu uygunsuzluklar 3 ay(haklı gerekçeler sunulduğu takdirde 6 ay) içerisinde giderilememişse

Bu gibi durumlarda başvuru sahibine alınacak aksiyonlar Teknik Düzenleme Sorumlusu tarafından yazılı olarak bildirilir.

Uygunluk belgesinin ve ilgili markaların kullanılmasının sona erdirilmesi, geri alınması, askıya alınması ve kısıtlanması rapor haline getirilebilir ve/veya yayınlanabilir. TCS tarafından istendiği takdirde tüm belgelendirme dokümanlarının orijinalleri ve yetkilendirmeler iade edilmelidir. Yapılmış ödemeler iade edilmez. Yapılmamış ödemeler ise tam olarak ödenmelidir.

Askıya alınan belgeler, belgenin askıya alınma sebebi ortadan kalktığı anda ve bu durum yetkili personel tarafından doğrulandığında yeniden yürürlüğe alınabilir. Bir belgenin askıda kalabileceği maksimum süre 3 aydır. 3 ay içerisinde askıya sebep olan durumlar giderilemezse 6 ayın sonunda ilgili belge iptal edilir, müşteri yazılı olarak bilgilendirilir.

Geçersiz kılınan, askıya alınan, iptal edilen veya yeniden değerlendirilen belgeler kayıt altına alınır.

Kasıt veya büyük ihmal dışında uygunluk belgesinin verilmemesi, sona erdirilmesi, geri alınması, askıya alınması ve kısıtlanmasından dolayı müşterinin uğrayacağı zararlardan TCS sorumlu değildir.

5.13. Değişikliklerin Bildirimi

Kuruluşun Belge içeriği ile ilgili olarak temel değişiklik yapıldığı konusunda (genişletme, daraltma, unvan değişikliği, ürün ve üretim metodunda değişiklik, adres, kaynak koordinasyon personeli/personelleri, eş haklara sahip vekili, yedek vekili değişikliği) TCS'yi bilgilendirmelidir. Değişikliklere yönelik bilgi verilmemesi halinde konuyla ilgili uygunsuzluk açılarak takibi yapılır. Kapsama yeni faaliyetler eklenmesi, ürün ve üretim metodu, adres, kaynak koordinatörü/koordinatörleri değişikliği durumlarında değişiklik denetimi gerçekleştirilmelidir. Böyle durumlarda periyodik denetim tarihinde değişiklik gerekebilir. Değişiklik gerekmesi durumunda hem periyodik hem de değişiklik denetimleri birlikte gerçekleştirilir.

5.13.1. Yönetmelik ve Standartlarda Meydana Gelen Değişiklikler

Ürün belgelendirme sisteminde (standart, prosedürler veya kurallarda) meydana gelebilecek önemli değişiklikleri, en kısa zamanda TCS'den ürün belgeli kuruluşlara belirlenecek geçiş süresi sonunda gerekli düzenlemeleri yapmaları için duyurmakla yükümlüdür. Bu amaçla web sayfası, e-posta gibi araçlar kullanılabilir. Programlarda, kurallarda, belge işareti ve belge kullanımında meydana gelen önemli değişiklikler yürürlüğe konmadan önce paydaşların görüşleri alınarak değerlendirildikten sonra TCS tarafından belgeli müşterilere web sayfası vasıtası ile duyurulur. Kuruluş belgeli olduğu süre boyunca TCS web sitesinden güncel dokümanları takip etmeli ve gerekliliklere uymalıdır.

Belgelendirme programları TCS Web Sitesi aracılığı ile kamuya açıktır. Rehberlik için web sayfasında ilgili yönetici bilgileri yer alır ve ilgili tarafların belgelendirme programı veya süreç hakkında herhangi bir bilgiye ihtiyaç duyması halinde bu yol ile bilgi edinmesi sağlanır.

5.13.2. Belge Sahibi Unvan Değişikliği

Belge sahibi yeni unvana göre ticaret sicil gazetesi ve imza sirkülerini TCS'ye iletir. Belge sahibinin unvan değişikliği olması durumunda sistemini etkileyen bir değişiklik yok ise ilgili bilgiler esas alınarak TCS kararı ile yeni belge numarası ile belge yenilenir ve eski belgenin iptali gerçekleştirilir. Bu durumda hizmet tarifesinde belirtilmiş belge ücreti talep edilir.

5.13.3. Adres Değişikliği

Üretim yeri değişikliği durumunda belge sahibinin yeni üretim yerini incelemek amaçlı değişiklik denetimi gerçekleştirilir. Yapılan incelemede sistemin yeterliliğinin tespiti halinde, Teknik Yöneticinin kararı ile yeni belge numarası ile kuruluşun belgesi ve diğer evrakları yeni üretim yeri adresine göre düzenlenir ve eski belgenin iptali gerçekleştirilir. Bu durumda hizmet tarifesinde belirtilmiş belge ücreti talep edilir.

5.13.4. Kaynak Koordinasyon Personeli/Personelleri, Vekili Değişikliği

Denetimler sırasında denetçi tarafından, kuruluşun Kaynak Koordinasyon Personeli/Personelleri ile "Profesyonel Mülkat" süreci uygulanır ve kayıt altına alınır.

Kaynak koordinasyon personeli/personelleri, eş haklara sahip vekili, yedek vekili değişikliği söz konusu olduğunda, kuruluşta değişiklik denetimi gerçekleştirilerek kaynak koordinasyon personeli/personellerinin yeterliliği incelenir. Yapılan incelemede sistemin yeterliliğinin tespiti halinde, Teknik Yöneticinin kararı ile yeni belge numarası verilerek kuruluşun belgesi ve yenilenir ve eski belgenin iptali gerçekleştirilir. Bu durumda hizmet tarifesinde belirtilmiş belge ücreti talep edilir.

5.14. Taşeron/Alt Yüklenici Kullanımı Durumu

TCS ürün belgelendirme kapsamında taahhüt ettiği hizmetlerin tamamını dahili kaynakları ile ve sözleşmeli denetçileriyle ürün belgelendirme prosedürlerine uygun olarak, taahhüt edilen süre içerisinde tarafsız, bağımsız, hizmet verilen firma ile hiçbir ticari ilişkisi veya çıkar çatışması olmadan ve gizlilik prensipleri ile mesleki ahlak kurallarına sıkı sıkıya bağlı kalarak gerçekleştirir. TCS, denetim sonuçlarının değerlendirmesi ve kararından sorumlu olup, bu sorumlulukları taşere/delege etmez. Kuruluşun uyması gereken tüm standart gereklerine alt yükleniciler uymalı, gerekli şartları sağlamalıdır. Alt yüklenicinin yasa ve standartlarda belirtilen şartları sağlayıp sağlayamadığı ve işin gerektirdiği işlemlerin takip edilmesi kuruluşun sorumluluğundadır. İmalatçı, taşeronun kalite şartlarını sağlayabileceğini garanti etmelidir. Kuruluş tarafından alt yüklenicilerin değerlendirme ve izleme prosesleri gerçekleştirilmeli ve kayıt altına alınmalıdır.

Bir imalatçı, alt yüklenici hizmetleri veya faaliyetleri (kaynak, muayene, tahribatlı testler, tahribatsız muayene, ısıl işlem gibi) kullanmak istediğinde, uygulama şartlarını karşılamak için gerekli bilgiyi alt yükleniciye sağlamalıdır. Alt yüklenici, imalatçı tarafından belirlenen, işle ilgili kayıtları ve dokümanları sağlamalıdır.

İmalatçı tarafından alt yükleniciye sağlanacak bilgi, şartların gözden geçirilmesinden ve teknik incelemeden elde edilen bütün ilgili veriyi kapsamalıdır. Alt yüklenici, kuruluş tarafından tüm gereklilikler konusunda bilgilendirilmelidir. Alt yüklenicinin teknik şartlara uygunluğundan emin olmak için, ilave şartlar belirlenebilir.

Eğer alt yüklenici kuruluş tesisinde hizmet vermekte ise; alt yüklenici kuruluş prosedürlerine uygun olarak çalışmalı, kuruluş tarafından kontrol altında olmalıdır.

Kuruluş, mekanik testler için yüklenici laboratuvarını kullanacak ise, söz konusu laboratuvarlar akredite olmalı veya kuruluş bu laboratuvarların "TS EN ISO/IEC 17025: Deney ve kalibrasyon laboratuvarlarının yeterliliği için genel şartlar" standardına uygun olarak çalışıp çalışmadıklarını değerlendirmelidir. Aksi takdirde deney raporları TCS tarafından kabul edilmez.

Kuruluş tahribatsız deneyler için yüklenici ile çalışmakta ise, söz konusu kuruluşlar akredite olmalı veya kuruluş bu laboratuvarların "TS EN ISO/IEC 17020: Uygunluk değerlendirmesi - Çeşitli tiplerdeki muayene kuruluşlarının işletimi için şartlar" standardına uygun olarak çalışıp çalışmadıklarını değerlendirmelidir. Aksi takdirde deney raporları TCS tarafından kabul edilmez.

5.15. Olağanüstü Durum ve Koşullar

Olağanüstü durum ve koşul; genellikle "mücbir sebep" veya "doğal afet" olarak adlandırılan ve organizasyonun kontrolünün dışında olan bir durumdur. Örneğin; savaş, grev, isyan, siyasi istikrarsızlık, jeopolitik gerginlik, terörizm, suç, salgın (epidemik veya pandemik), sel, deprem, kötü niyetli bilgisayar korsanlığı, diğer doğal veya insan eliyle gerçekleşen felaketlerdir. Bu durum ve koşullar TCS'nin planlı denetim yapmasını engelleyebilir. TCS bu süreci yürütmek üzere bir eylem planı oluşturur. Bu eylemler sadece kalite modülleri kapsamındaki denetimler için uygulanır. Uygulanabilecek olası eylemler arasında planlanan denetimlerin ertelenmesi veya uzaktan denetim, doküman ve kayıt bazında inceleme vb. alternatif denetim tekniklerinin kullanılması yer almaktadır.

TCS, eylem sürecine karar vermeden önce "Olağanüstü Durum Değerlendirme Formu"nda belirtilen hususları gözden geçirerek, kuruluşlardan gerekli bilgileri toplar, değerlendirir ve buna göre en uygun yöntem ile süreci yönetir.

5.16. Uzaktan Denetim Yöntemi

Uzaktan denetim teknikleri, her durumda saha denetiminin sağladığı çıktıları sağlayamaz. Bu sebeple TCS'nin öncelikli yaklaşımı denetimlerin yerinde gerçekleştirilmesidir. Ancak, TCS yerinde denetimin uygulanabilir olmadığına karar verirse, yerinde denetim ile aynı amaca ulaşmak için uzaktan denetim tekniğini kullanabilir.

Uzaktan denetim tekniklerinin uygulanabilme seviyesine, "Olağanüstü Durum Değerlendirme Formu" ile kuruluşların risklerinin özel olarak belirlenmesi sonucu karar verilir. Uzaktan denetim seçeneği her bir durum için ayrı ayrı incelenerek değerlendirilir ve hangi durumlarda uygulanacağı kararı TCS tarafından verilir.

Uzaktan denetim, ilk belgelendirme aşamalarında tek başına uygulanmaz, sadece denetimin bir parçası olarak kullanılabilir. Periyodik ve tekrar değerlendirme denetimlerinde uzaktan denetim teknikleri uygulanabilir. Uzaktan denetim, toplam denetim süresinin belirli bir kısmını kapsar ve olağanüstü durumun ortadan kalkmasının ardından denetimin geri kalan bölümü (operasyonel) yerinde ziyaret ile tamamlanır.

Uzaktan denetim faaliyeti, TCS tarafından uygun bulunan bilgi teknolojileri ortamı kullanılarak gerçekleştirilir. Denetimde kullanılacak alt yapıya ilişkin bilgiler uzaktan denetimden önce TCS tarafından kuruluş ve denetim ekibi ile paylaşılır ve kullanılabilirliği konusunda tarafların teyitleri alınır. Kurulustan gelen veya alınan dokümanlar TCS portalında/ dosyada muhafaza edilir. Verilerin güvenliği mevcut TCS - Kuruluş ve TCS - Denetçi sözleşmelerinde tanımlanmıştır.

TCS uzaktan denetim planlaması; normal plana ek olarak en az aşağıdakileri içerir;

- Uzaktan denetim tekniğinin bilgisi,
- Uzaktan denetim yaparken denetçinin yeri,
- Denetimin uzaktan yapılan bölümünün süresi,
- Müşteri ile anlaşılan bilgi güvenliği ana hatları.

5.17. Belge İşareti Ve Belge Kullanım Kuralları

Belgelendirilen her müşteri, **TLM.U.031 Ürün Uygunluk Değerlendirme Logo Kullanma Talimatına** uymak ve güncelliklerini TCS web sayfası üzerinden takip etmek zorundadır.

5.18. Belgenin Yanlış Kullanımı

Belgenin düzenlenmesinden sonra TCS, belge sahibini belgenin kullanımı konusunda izlemeye alır. Bu kapsamda basın, yayın ve medyada yer alan veriler incelenir, periyodik/yeniden belgelendirme/ değişiklik izlenir. Ayrıca müşterilerden gelen şikayetler incelenir, Belgenin yanıltıcı bir şekilde kullanıldığı ve **TLM.U.031 Ürün Uygunluk Değerlendirme Logo Kullanma Talimatına** aykırı durum tespit edildiğinde derhal düzeltici faaliyet gerçekleştirilmesi talep edilir.

5.19. Belgelendirmenin Verilmemesi

TCS, değerlendirme sürecine ilişkin kayıtların gözden geçirilmesine dayanarak; uygunluğa ilişkin yeterli kanıt var ise belgelendirmenin verilmesi, yok ise belgelendirmenin verilmemesi veya sürdürülmemesine yönelik bir karar verir. TCS; kuruluşun, denetimde tespit edilen bulgulara yönelik gereken aksiyonları almaması durumunda da belgelendirmenin verilmemesi veya sürdürülmemesine yönelik bir karar verir.

Yukarıda tanımlanan koşulların oluşması halinde kuruluşa yazılı olarak (taahhütlü mektup veya eşdeğer usullerle) kararın nedenleri bildirilir.

5.20. Kayıtların Saklanması

TCS, gerçekleştirdiği faaliyetlerle ilgili olarak aşağıda belirtilen kayıtları saklamakla yükümlüdür.

Başvuru formları, hizmet teklifi ve ekleri, denetim programları, kontrol listeleri, kontrol raporları, müşteri şikayetleri, düzeltici faaliyet istek formları, itiraz ve şikayet raporları, Teknik Yönetici kararları, belge kopyaları, denetimlerde yer alan denetçi ve uzmanlara yönelik yetkinlik kayıtları

5.21. Bakanlığa Yapılan Bildirimler

TCS Belgelendirme, aşağıdaki durumlarda, **Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesine Ve Denetlenmesine Dair Tebliğine** uygun olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bildirim yapar.

- TCS, faaliyet gösterdiği alanla ilgili olarak katıldığı standardizasyon faaliyetleri hakkında Bakanlığa bilgi verir.
- Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması hizmeti sunarken, piyasa koşullarını zorlayacak yükümlülükler getirmekten, üretim maliyetlerini arttırmaktan ve imalatçıyı zor duruma düşürmekten kaçınır ve her yıl ücret tarifesi Bakanlığa teslim eder.
- TCS, görevlendirildiği Avrupa Komisyonu Kararları ve Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması sistemleri kapsamında gerçekleştireceği Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması faaliyetlerini doğru, eksiksiz ve süreklilik arz edecek bir şekilde yerine getirir, yurt içi ve yurt dışı da dahil olmak üzere belgelendirme yaptığı tüm imalatçıların ve ürünlerin listesini her yıl ocak ve temmuz ayı içerisinde Bakanlığa teslim eder.
- Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması faaliyetleri çerçevesinde herhangi bir başvurunun reddedilmesi veya yapı malzemelerine ilişkin bir belgenin verilmemesi ya da önceden belgelendirilmiş bir yapı malzemesinin belgesinin askıya alınması veya iptal edilmesi durumlarında bu imalatçıların bilgilerini 15 gün içerisinde Bakanlığa bildirir.
- TCS, Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması faaliyetlerine ait bilgi ve belgeleri Bakanlığın talebi halinde elektronik yazılım sistemi vasıtasıyla Bakanlığa iletmek zorundadır.

- TCS, başvuru aşamasında Bakanlığa sunduğu akreditasyon sertifikasıyla ilgili olarak akreditasyon kapsamındaki ve akreditasyon sertifikasındaki değişiklikleri Bakanlığa bildirir.
- TCS, görevlendirildiği Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması faaliyetlerinin tanımlandığı teknik şartnamelerde değişiklik olması durumunda bu değişikliklerin faaliyetlerine etkisini değerlendirerek Bakanlığa bilgilendirir.
- TCS, kendisine ait kimlik kayıt numarası ve belgeler ile işaretlerin yanlış ve/veya usulsüz kullanıldığını tespit ettiği durumlarda düzeltilmesi için gerekli tedbirleri alır ve bu durumu Bakanlığa bildirir.
- **Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesine Ve Denetlenmesine Dair Tebliğinin (TEBLİĞ NO: MHG/2013-09) 6. maddesi çerçevesinde Bakanlığa teslim edilen bilgi ve dokümanlarda Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması faaliyetlerini etkileyen değişiklikler olması durumunda kuruluş, Bakanlığa tebliğ Ek-1'deki Başvuru Formuyla bilgilendirir.**
- Faaliyet kapsamı kısıtlanan, askıya alınan veya iptal edilen Onaylanmış Kuruluşlar faaliyetleriyle ilgili düzenledikleri belgelere veya raporlara dair kayıtları imalatçılarla ilgili gerekli tedbirlerin alınması için Bakanlığa teslim eder.

6. İLGİLİ DÖKÜMANLAR / KAYITLAR / REFERANSLAR

- FRM.U.125 1090-1+A1 Standardına Göre Fabrika Üretim Kontrol Denetim Raporu
- FRM.U.127 Fabrika Üretim Kontrol Denetim Raporu
- FRM.U.085 Uygunluk Değerlendirme Açılış Kapanış Toplantı Tutanağı
- FRM.U.145 Denetim Raporu
- FRM.U.153 Belge Karar Formu
- FRM.U.86 Uygunluk Değerlendirme Başvuru Değerlendirme ve Planlama Formu
- SOZ.U.001 Uygunluk Değerlendirme Belgelendirme Sözleşmesi
- TLM.U.007 Uygunluk Değerlendirme Denetim Süresi Belirleme ve Fiyatlandırma Talimatı
- FRM.U.017 Denetim Ekibi Görevlendirme Formu
- FRM.U.82 Uygunluk Değerlendirme Denetim Planı
- FRM.U.98 Saha Denetimi Kalite Modülleri Uygunsuzluk Raporu
- TLM.U.007 Uygunluk Değerlendirme Denetim Süresi Belirlenmesi Ve Fiyatlandırma
- PRS.SÜM.10 Şikayet ve İtiraz Prosedürü
- Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesine Ve Denetlenmesine Dair Tebliği

7. REVİZYONLAR

Revizyon Tarihi	Revizyon No	Revizyon Yapılan Madde	Açıklama
12.11.2020	01	5.2.2 ve 6	FRM-U-145 Denetim Raporu tanımlandı
04.12.2020	02	5.8	FRM-U-153 Belgelendirme kararı ile ilgili detay yazıldı.
		5.10	EN 1090-1 standardı gereği gözetim denetim sıklıkları belirtildi.
		5.12	"Belgenin İptali, geri çekilmesi, askıya alınması ya da kısıtlanması" maddesi eklendi.
		5.2.7	Belgelendirme Karar Formuna atıf yapıldı.
		5.13	Değişikliklerin Bildirimi maddesi detaylandırıldı.
		5.14	Taşeron/Alt Yüklenici Kullanımı Durumu maddesi eklendi.
		5.15	Olağanüstü Durum ve Koşullar maddesi eklendi.
		5.16	Uzaktan Denetim Yöntemi maddesi eklendi.
		5.17	Belge İşareti Ve Belge Kullanım Kuralları maddesi eklendi.

		5.18	Belgenin Yanlış Kullanımı maddesi eklendi.
		5.19	Belgelendirmenin Verilmemesi maddesi eklendi.
		5.20	Kayıtların Saklanması maddesi eklendi.
28.02.2021	03	5.10	Gözetim Denetimleri maddesinde, gözetim periyodları güncellendi.
		5.21	"Bakanlığa Yapılan Bildirimler" maddesi eklendi.
04.03.2021	04	5.10	Gözetim Denetimleri başlığı altında CPR standartları ve 1090-1 standardı için ayrı tanımlama eklendi.